

## OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

### Poročilo o delu Sveta za socialno varstvo v letu 1957

Svet za socialno varstvo je organ družbenega upravljanja na področju socialnega in invalidskega varstva.

Z razvojem naše družbe je dobilo socialno varstvo novo vsebino in postalo s tem močan faktor pri skladni rasti naše skupnosti. Socialno varstvo ni več le breme, ampak ima važno družbeno, politično funkcijo usposabljanja socialno prizadetih poedincev za samostojno in polno življenje. Prvenstvena naloga je zato preventivno socialno varstvo, ki išče rešitve socialnih problemov v primerni vzgoji, poklicni izučitvi, zaposlitvi, zdravljenju in podobno. Vsem tistim državljanom, ki se iz raznih vzrokov ne morejo sami preživljati pa omogoča skladno z našimi materialnimi možnostmi zadovoljive življenjske prilike. Svojo dejavnost opira na širok krog upravnih in družbeno političnih sodelavcev.

**Organizacijsko kadrovsko vprašanje:** Svet za socialno varstvo je doživel več sprememb tako glede števila članov in sestava, kakor tudi glede njegovih pomožnih organov (odborov, komisij).

Z ustanavljanjem komun in prenosom nalog socialnega varstva v njihovo pristojnost, je bilo potrebno, da je bil Svet številčno jačji, in da je imel ob enem še več komisij in odborov z namenom, da pomagajo pri utrjevanju komun in tudi pri konkretnem reševanju njihovih nalog.

V teku leta 1957 se je pokazalo, da so se komune že toliko utrdile, da so sposobne samostojno reševati večji del nalog. To dejstvo je vplivalo na številčni sestav sveta in število njegovih pomožnih organov. Število članov sveta se je zmanjšalo od 18 na 13, izpopolnjen pa je bil z ozirom na socialni sestav in različno družbeno udeleževanje. V tej spremenjeni situaciji se je pokazala potreba po drugačnem načinu dela. Medtem ko je bilo prej težišče konkretnega in dokaj operativnega reševanja nalog na komisijah, je sedaj vsak dan večji poudarek na kompleksnejši in kvalitetnejši obravnavanju po odborih, kot so:

1. Odbor za varstvo družine z 11 člani;
2. Odbor za invalidsko varstvo z 9 člani;
3. Odbor za rehabilitacijo invalidov z 9 člani.

Na ta način je svet postal usmerjevalec reševanja problemov s področja socialnega varstva in se je lahko posvetil temeljitemu in načelnemu obravnavanju gradiva, ki ga pripravljajo odbori za občinske svete.

**Obseg in vsebina dela:** Svet se je tudi letos pri reševanju socialnih problemov držal smeri, ki je bila nakazana že v lanskoletnem poročilu: usposabljanje ljudi, ki so

fizično, duševno in moralno prizadeti, za samostojno življenje in preživljanje.

Pri poglobljanju in razširitvi socialne službe je svet delal s pomočjo množičnih organizacij in društev, patronažne službe, šole ter terenskih socialnih zdravstvenih svetov in družbenih organov, preko katerih je možno uveljavljati socialno preventivo in zavirati nastajanje socialnih pojavov.

Da se praktično uveljavi tak način dela, je svet tudi letos nadaljeval po občinah s posebnimi posvetovanji z vsemi omenjenimi organi. Predmet teh razprav je bila predvsem neurejena družina in posledice. Ta posvetovanja so bila zelo uspešna; zaradi nerazumevanja nekaterih občinskih svetov, pa jih ponekod še nismo uspeli pripraviti.

Na pobudo Sveta za notranje zadeve in splošno upravo OLO je bilo posvetovanje o vzgojno zanemarljivi mladini in mladoletnih prestopnikih, ki zlasti po številu (1800) še vedno predstavljajo resno vprašanje, ki mu je treba posvetiti vso pozornost. Tudi zaključki tega posvetovanja terjajo predvsem široko skrb za zdravo rast in razvoj mladine, ne le socialno varstvenih organov in šole, ampak zlasti družbenih organov, organizacij in društev. Ker je način reševanja z vsem tem jasno začetan, se bo treba še naprej truditi, da se v vseh občinah začne s sistematičnim in konkretnim reševanjem vzgojne zanemarljivosti otrok. Gradivo, analize in zaključki, ki so jih prejeli, naj bi bili podlaga.

Posebno pozornost je posvečal svet materialnemu in vzgojnemu problemu otrok padlih borcev in žrtev fašističnega terorja, zlasti, kako se na terenu sprovajajo priporočila sveta občinam:

1. da je treba do kraja zajeti vse te otroke (okr. 2000);
2. da je treba zagotoviti primerna sredstva za njihovo šolanje in življenje;
3. da je vzpostaviti individualno skrb s strani predvsem članov Zveze borcev.

Ze sama splošna skrb se je v tem času zelo okrepila, predvsem pa so bila zagotovljena izdatna sredstva (preko 31.000.000 dinarjev) za njihovo vzdrževanje. Z dodelitvijo nekaj zveznih sredstev se je ta skrb še povečala.

Na sejah občinskih svetov in ob drugih prilikah je svet še naprej utrjeval sistem rejništva kot zelo uspešno obliko varstva otrok, ki mu je dajal prednost pred domačo zaščito. Iz teh razlogov število rejencev stalno raste in jih je v tujih družinah skupaj z otroci pod skrbništvom že preko 340. Pri tem seveda ne gre za 100% cenejši način vzdrževanja otrok, ampak zlasti za

kvalitetnejšo ter bolj pristno vzgojo in boljše rezultate.

Lomske zaščite otrok svet posebej ni obravnaval, pač pa je zavezo do tega vprašanja tole principno stališče:

1. v mladinskih domovih in vzgajališčih je treba uvesti pristnejše družinsko življenje, ki naj temelji na rednem zaposlovanju oskrbovancev pri vsakodnevnih poslih v domu in zlasti še okrog svojih lastnih potreb;

2. ustvariti pogoje za tehnično vzgojo (delavnice);

3. to spremembo načina dela mladinskih domov je treba doseči zlasti preko upravnih odborov in mladinskih organizacij.

O zdravstveno-preventivnem varstvu otrok in mladine je svet s posebnim ozirom na koristnost šolskih mlečnih kuhinj, mednarodne pomoči in zdravstvenih kolonij tudi letos intenzivno deloval; trdil se je organizirati mlečne kuhinje po vseh šolah ter s pomočjo večjega prispevka Zavoda za socialno zavarovanje ter okrajnega ljudskega odbora v znesku 6.000.000 din zagotovil opremo za kuhinje. S tem smo že dosegli delovanje mlečnih kuhinj praktično na vseh šolah — le osemnajst šol še nima mlečne kuhinje. Odstotek vključene mladine v mlečne kuhinje se je letos povečal od 60 na 84%.

Posebej je omeniti uspeh na vajeških šolah, kjer smo prav v tem letu kljub težavam s prostori uspeli organizirati mlečne kuhinje. Ker k mlečnim malicam na osnovnih šolah in gimnazijah prispevajo tudi občine, je težava v tem, da se ne ve, kako bo mogoče zagotoviti ta prispevek vsem srednjim strokovnim in vaješkim šolam. Poleg prispevka OLO Ljubljana bo moral pri tem sodelovati tudi Zavod za socialno zavarovanje. Nekaj teh šol bi lahko prevzele tudi občine.

Cena malicam je bila v povprečju 12 dinarjev po obroku (brez Carre pomoči), kvaliteta je enotnejša, predvsem mleko ter mlečni proizvodi. Za območje mesta je skupno z Ljubljanskimi mlekarnami uspelo pripraviti program dobavljanja mleka, mlečnih dijač in izdelkov šolam v stekleničkah.

Dosedanja izkušnja potrjuje izredno koristnost, ki jo za krepitev zdravja otrok doprinašajo šolske mlečne kuhinje, s tem da se nenehno zboljšuje procent hemoglobina in krepi splošna konstitucija, velikost teža in delovna kondicija ter odpornost proti boleznim. Gotovo je ena od nalog sveta, da tudi v bodoče vložijo vse napore za nadaljnjo krepitev mlečnih kuhinj. Ob enem se bo trudil, da se mednarodna Carre pomoč še bolj koristno uporabi.

**Okrevališča, letovanja in taborjenja** doprinašajo pomemben delež k zdravstveno-preventivnemu var-

stvu otrok, saj bo vedno dokajšnji odstotek otrok tega nujno potreben. Treba bo tudi vnaprej dosledno uveljavljati načelo, da spadajo v okrevališča samo bolelni otroci, šibki in okrepitve potrebni pa na letovanja in taborjenja. V tem smislu se opredeljuje prispevek družbe oziroma staršev. K izvajanju te naloge je treba tudi v bodoče čim bolj pritegovati družbene organizacije in društva v okviru občin.

Pri ocenjevanju bivanja otrok v kolonijah in taborjenjih je treba upoštevati poleg zdravstvene tudi moralnovzgojno korist kolektivnega življenja in tudi spoznanje ter želje staršev, da se ta oblika zaščite tudi vnaprej v vse večji meri razvija. To nam potrjuje ne le vedno večja udeležba (v l. 1957 je letovalo preko 10.000 otrok), ampak tudi pripravljeno staršev, da nosijo vedno večje breme stroškov za bivanje otrok v kolonijah in letovanjih.

V socialnem varstvu odraslih oseb je svet preko občinskih svetov z različnimi priporočili, instruktažom in razgovori dosegel, da se socialno podpiranje in domska zaščita starih in onemoglih ureja vzporedno z odgovornostjo njihovih otrok. Doseženo je bilo izboljšanje povprečja socialnih podpor, ki je bilo doslej zelo nizko; ob enem se je pa utrjeval sistem specifičnega zaposlovanja ostarelih in invalidnih oseb tako preko osrednjega Zavoda, ki zaposluje že preko 600 oseb, in tudi občin.

Glede domske zaščite starih ljudi je dosežen napredek v tem, da imamo dom s posebnim režimom za družbeno neprilagojene osebe, nadalje, da se je začelo s primernim zaposlovanjem oskrbovancev v domovih (Bokalce). Ni pa še rešeno vprašanje posebnega doma za oskrbovance obolele na TBC. Zaradi prenatrpanosti zavodov za umsko defektne, povzročajo zadrževanje takih ljudi v domovih starih, dokajšnje težave.

Razen doma na Bokalcu, ki je funkcionalno dobro zasnovan, ni pa še dograjen, so v ostalih 6 domovih za stare dokaj pereča vprašanja predvsem primitivnih pogojev poslovanja glede na sanitarnohigienske ter tehnično-priporočne razmere. Zato je treba preko okrajnega, zlasti pa preko občinskih ljudskih odborov doseči, da se postopoma to stanje popravi.

**Rehabilitacija invalidov** se je v našem okraju premaknila z mrtve točke. Na pobudo sveta je bil osnovan poseben koordinacijski odbor iz vrst zainteresiranih svetov, ki je s priporočili, predlogi in ukrepi že dosegel, da je Zavod za rehabilitacijo LRS prevzel vse psihotehnične preglede invalidov na območju okraja. Biro za posredovanje dela se je kadrovsko usposobil za iskanje specifičnih delovnih mest za praktično zaposlovanje invalidov, občine, organizacije vojaških vojnih invalidov in zlasti Zavod za socialno zavarovanje pa že rešujejo primere tako upravno organizacijsko ter tudi materialno (štipendije, oskrbni stroški).

Da bi se služba rehabilitacije invalidov kot sestavni del uspešne socialne politike v polni meri uveljavila, bo treba v bodoče utrjevati zlasti občinske svete in skupščine Zavoda za socialno zavarovanje v prepričanju in potrebi materialnega podpiranja ter krepitvi sistema dela. Pri tem pa je treba zagotoviti tudi skrbno reševanje gluhih in slepih oseb.

V invalidskem varstvu je še vedno nerešeno vprašanje starih borcev, ki se kot bolezenski invalidi niso prijavi, so pa v težjem položaju, ker se nekatere tipične bolezni ne priznavajo kot vojna posledica.

Tako kot se revizija invalidske upravičenosti ne izvaja v celoti, kar ne bi imelo smisla in je ne bi zmogli, se pa skrbno preverjajo vsi primeri s strani organizacij in poedincev, javljeni ali pa ugotovljeni v lastni pristojnosti.

Glede zdravstvenega varstva invalidov je treba uvesti sistematičnejšo presojo in kontrolo kvalitete ortopedskih pripomočkov, ordiniranje in receptiranje. Slične slabosti pa ima tudi klimatsko topliško zdravljenje invalidov.

**Problemi iz perspektivnega plana razvoja socialno invalidskega varstva za razdobje 1957—1961:** Ko je svet pretresal dinamiko dosedanjega razvoja socialnega in invalidskega varstva glede na potrebe bodočega razvoja, je upošteval predvsem te specifičnosti: v okraju je skupaj s svojci že nad 70% zavarovanih prebivalcev, v socialno in invalidsko varstvo je zajetih, upoštevajoč šolske mlečne kuhinje in počitniške kolonije, 18%, ter je brez vsake organizirane zdravstvene in socialno varstvene zaščite v okraju le okrog 12% prebivalcev. Iz teh razlogov so zlasti dajatve v obliki različnih socialnih podpor po številu izpod republiškega povprečja in predvidevamo tudi v bodoče nadaljnji številni padec, zlasti z uveljavljanjem načela primerne zaposlovanja podpirancev, obsežnejšega uveljavljanja pravic do pokojnine, užitka, preužitka ter koristi iz osebne lastnine. Ker pa je povprečje socialnih podpor le nizko in se predvideva povišanje, zato se bo obseg potrošenih sredstev postopoma le višal in dosegel približno 60% več.

Obseg oskrbnin v mladinskih domovih, jaslih in domovih za stare se bo kljub korekturam oskrbnega dne in manjšemu zvečanju zmogljivosti le neznatno povišal zaradi stalnega naraščanja samoprispevka (korekture pokojnin, zaposlovanja, sorodniki).

Rejnine se bodo glede obsega dajatev občutneje povišale iz razloga forsiranja te oblike zaščite otrok in pa zaradi povišanja povprečja rejnine na 5000 din.

Prispevki družbe k šolskim mlečnim kuhinjam in počitniškim kolonijam se bodo povišali le v majhni meri, čeprav se bo še poviševalo število zajetih, ker bo izdatneje ratal tudi prispevek staršev.

Družbene dajatve za varstvo invalidov bodo v celoti nazadovale zlasti zato, ker se zmanjšuje število upravičencev. Tako kot je v bodočih petih letih za področje socialnega varstva pričakovati globalno povišanje dajatev družbe za okrog 33%, je za varstvo invalidov predvideno znižanje za 7%, torej skupaj 26% povišanje ali 5,2% na leto.

**Investicije v socialnem varstvu** so težji problem, zlasti zaradi dodanega zaostjanja: številni za-

vodi, ki že obstajajo, so obrabljeni in zastareli ter potrebni rekonstrukcij za funkcionalno izboljšanje v sanitarno-higienskem pogledu (stranišča, kopalnice in umivalnice) glede razvedrila in zaposlovanja (dnevni prostori in delavnice ter sredstva za razvedrilo) ter v tehnično prekrbovalnem pogledu (kuhinje, pralnice in transport), ter obnova opreme.

Kot posebna potreba se v Ljubljani čuti ureditev prehodnega doma za matere z otroki (zlasti nezakonske matere) z zmogljivostjo do 50 postelj.

Otroške jasli so v Ljubljani dokaj neurejeno vprašanje. Imamo le dvoje jasli s 160 posteljami, potrebovali pa bi jih 7 s 350 posteljami, in to po vseh večjih mestnih in industrijskih občinah. Izpopolnitev šolskih mlečnih kuhinj glede opreme in prostorov na vseh 278 šolah ter ureditev lastnih prostorov za počitniške kolonije otrok je za zdravstveno preventivno varstvo otrok prav tako pereče vprašanje.

Ocenjujoč skupne potrebe po investicijah v socialnem varstvu v znesku 296 milijonov za bodoče obdobje 5 let ali za približno 59 milijonov na leto, je le-te oceniti kot nujne, vskladiti pa jih je s potrebami in možnostmi. To tembolj, ko je treba investicije za socialno varstvo v zadnjih letih oceniti kot razmeroma majhne: v letu 1956 6 milijonov din, leta 1957 pa 11 milijonov dinarjev, zaradi česar je tudi prišlo do opisanega stanja.

**Odnosi do občinskih svetov:** Tudi v letošnjem letu je svet na različne načine pospeševal spoznavanje in utrjevanje sodobnih pogledov na probleme socialnega varstva, tako v občinskih svetih in pri uslužbencih.

Svet je poedine probleme izčrpno razpravljal in gradivo s priporočili dajal občinskim svetom. Tako obdelana vprašanja so bila: vzgojno zanemarjena mladina, otroci padlih borcev glede na zvezno pomoč pri šolanju, rehabilitacija invalidov, šolske mlečne kuhinje in počitniške kolonije glede na prenos teh zadev na občine.

Občinskim svetom je svet dal več priporočil: ustanavljanje terenskih (vaških) socialnih zdravstvenih svetov, imenovanje posebne komisije za invalidska vprašanja, komisije za zaposlovanje invalidnih oseb, obračunavanje Carre pomoči v korist lastnih investicij v socialnih zavodih itd.

Ponovno je svet priporočil občinam ustanovitev svetov za varstvo družine, občinskim svetom v tej zvezi pa pripravo širokih konferenc z vsemi socialnimi sodelavci (šole, družbene organizacije, društva, notranje uprave itd.). Člani sveta so pogosto prisostvovali sejam občinskih svetov ter ob teh prilikah utrjevali njihovo družbeno politično vlogo.

Težave v načinu dela in odnosih med okrajnim in občinskimi sveti pa so zlasti te: premalo se upoštevajo priporočila okrajnega sveta, ki jih občinski sveti čestokrat mehanično obravnavajo, priporočila se obravnavajo enostransko, zato so tudi slabi rezultati. Občinski sveti so obremenjeni z drobnimi operativnimi nalogami (reševanje socialnih podpor, prošnje itd.), zaradi česar zaostajajo neobdelana načelna vprašanja in usmerjalna vloga sveta.

Okrajni svet premalo izkorišča uspešno metodo širših posvetovanj z občinskimi sveti. Teh, razen obi-

skov poedinih sej, v letu 1957 ni bilo.

**V pomoč uslužbencev za socialno varstvo občin** je Svet stalno navajal tajništvo za seminarsko obdelavo socialnih vprašanj. V ta namen so bili organizirani trije seminarji. Priporočal je inštruksijske obiske glede vseh, zlasti pa pravnih zadev socialnega varstva, tako na poedinih občinah ali pa po sektorjih. Uspešna je bila tudi pomoč obč. referentom s pogostimi obiski na tajništvu. Številne težke in pravno komplicirane primere smo reševali skupaj.

**Kadrovska zasedba** je bila v letu 1957 izboljšana zlasti v večjih občinah, tako po številu, kvaliteti in glede ustalitve. V manjših občinah pa je še vedno težko stanje zaradi preobremenjenosti (le po en uslužbenec za zdravstveno-socialno in invalidsko varstvo, delovne odnose, čisto še za šolstvo in sl.).

**Potrošnja proračunskih sredstev:** Sredstva socialnega varstva OLO zaradi majhne vsote — 4 milijonov, so karakteristična le po tem, da je okraj dolžan še vedno kriti vzdrževanje v domovih za 8 oseb, ker ni bilo možno urediti njihove občinske pristojnosti.

Povišali so se stroški vzdrževanja šolskih mlečnih kuhinj z ustanovitvijo 15 kuhinj na vajenskih in strokovnih šolah od 700.000 na dva milijona (Zavod za socialno varstvo je prispeval 4 milijone), ker jih občine nočejo prevzeti.

**Sredstva občin za potrebe socialnega varstva** se v celoti letos nasproti letu 1956 niso bistveno povečala (2 milijona) ter je bilo porabljenih skupaj 253 milijonov.

Bolj značilna je potrošnja po vrstah izdatkov. Zmanjšujejo se izdatki za socialne podpore in domsko oskrbo odraslih ter otrok (ostala so celo nepotrošena sredstva), ker se že uveljavlja primerno zaposlovanje in višji samoprispevki. Povečujejo se izdatki za otroke (šolanje in reja ter TBC-bolniki), ker se zlasti reja otrok zavestno krepi.

## GIBANJE IZDATKOV OBČIN ZA SOCIALNO VARSTVO

Part. poz.	Izdatki	Odobrena sredstva v proračunu za 1957	Dejanska potrošnja v letu 1957	Index	Predlog proračuna za leto 1958
1	Socialne podpore:				
a)	Starim, onemoglim in socialno ogroženim . . . . .	51,040.779	51,759.914	106	54,867.000
b)	Podpore mladoletnikom . . . . .	17,919.660	16,655.310	110	19,719.660
c)	Podpore otrokom padlih borcev in žrtev fašističnega terorja . . . . .	26,914.495	26,643.651	105	28,208.299
č)	Podpore kadrovcem . . . . .	2,548.400	2,030.660	148	3,006.400
d)	Podpore TBC-bolnikom . . . . .	7,533.500	4,191.765	120	5,030.000
e)	Podpore žrivam fašističnega terorja po Uredbi . . . . .	6,913.500	6,542.567	128	7,402.600
2	Oskrbnine v domovih onemoglih . . . . .	51,180.426	48,269.122	110	53,481.400
3	Oskrbnine v mladinskih domovih . . . . .	40,681.142	39,188.730	112	43,893.800
4	Rejnine . . . . .	11,753.479	10,588.728	125	13,314.000
5	Zdravstvene in počitniške kolonije . . . . .	9,079.521	8,242.179	152	12,560.000
6	Šolske in mlečne kuhinje . . . . .	29,835.144	27,889.592	119	33,300.000
7	Rehabil. in prekval. inval. in nabava ort. pripomočkov . . . . .	1,432.700	675.884	280	1,890.000
8	Pogreb. stroški nepremožnih . . . . .	1,178.385	699.795	175	1,225.000
9	Pomoč gluhih in slepih . . . . .	202.000	135.189	148	202.000
10	Preselitev oskrbovancev . . . . .	166.238	43.418	488	210.000
11	Enkratne podpore . . . . .	5,751.580	9,586.280	607	6,225.000
	Skupaj . . . . .	264,130.949	253,142.834	112	284,535.159

Povečale so se tudi enkratne podpore, v tem je zajeta tako imenovana ozimnica. Kot nespremenjeni so ostali izdatki za otroke v šolskih mlečnih kuhinjah in počitniških kolonijah ter za šolanje otrok padlih borcev, vendar le navidezno, ker le gre za večje število zajetih, pa hkrati za višji prispevek staršev. Pri otrocih padlih borcev pa za poseben prispevek Zvezni izvršni svet v znesku 4 milijone v 1957. Po porabljenih sredstvih je rehabilitacija invalidov celo nazadovala. Ukrepi in večja predvidena sredstva bodo to stanje izboljšala.

Občinski ljudski odbori so odobrili za 11 milijonov več sredstev za leto 1957, kot pa jih je bilo porabljenih, za leto 1958 pa celo 21 milijonov več, kar potrjuje njihovo pozornost socialnim varstvenim vprašanjem, vendar pa je gledanje na to vprašanje še vse preveč enostransko, s tem je dan poudarek tako imenovani socialni in ne socialno varstveni politiki.

Iz obsega in vsebine dela sveta je razvidno, da se kljub težavam uspešno uveljavlja družbeno politična funkcija socialnega varstva za usposabljanje socialno prizadetih oseb za samostojno življenje in preživljanje.

Zato bi se tudi v bodočem delu Sveta morala predvsem uveljavljati načela:

1. preventivno socialno varstvo, ki zagotavlja rešitve socialnih problemov v primerni vzgoji, poklicnemu usposabljanju, zaposlitvi in zdravljenju;

2. zagotavljanje zadovoljivih življenjskih prilik za pridobitno nesposobne socialno prizadete osebe v skladu z materialnimi možnostmi;

3. uveljavljanje zakonitih predpisov, ki urejajo odgovornost poedincev in družbe do socialno ogroženih;

4. zagotavljanje materialnih sredstev za nujne potrebe te službe;

5. utrjevanje metode dela občinskih svetov.

# OBCĀNSKI LJUDSKI ODBORI

## OBČINA BOROVNICA

107.

Na podlagi 2. točke 50. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list LRS št. 19-88/52), v zvezi s 24. točko odloka o financiranju in poslovanju zdravstvenih zavodov (Ur. list FLRJ št. 14-85/53) je Občinski ljudski odbor Borovnica sprejel na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 14. februarja 1958

### ODLOK

o spremembah in dopolnitvah odloka o oprostitvah in olajšavah samoplačnikov za zdravstvene storitve na območju občine Borovnica objavljenega v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana, z dne 30. marca 1956, št. 25/56, tako, da se njegovo prečiščeno besedilo glasi:

#### 1. člen

Popolnoma se oproščajo plačevanja stroškov za zdravstvene storitve: a) plačila nezmožni ne glede na bolezen, če davčni predpis od bolnikove družinske skupnosti ne pre-

bolnik plača od predpisane zdravstvene storitve:

25 %  
50 %  
75 %

Ce znaša davčni predpis od premoženja ali dohodka na družinskega člana bolnika 601 din ali več letno, plača bolnik polni znesek za zdravstveno storitev.

#### 3. člen

Ne glede na davčni predpis se lahko popolnoma ali delno oprostito od plačevanja zdravstvenih storitev tisti, ki bi bili zaradi trenutnih socialnih, pridobitvenih in drugih razmer gospodarsko ogroženi, če bi morali plačevati stroške za zdravstvene storitve v delnem ali polnem obsegu.

#### 4. člen

Prevoznih stroškov za prevoze z rešilnimi vozili so popolnoma oproščeni:

a) bolniki ne glede na davčni predpis, če gre za nalezljivo bolezen, kadar je zdravljenje v bolnišnici obvezno po vsebnih ali republiških predpisih;

b) tisti, ki so navedeni v točkah a), c), d), e) in f) 1. člena tega odloka, toda le, če je odredil prevoz pristojni zdravnik.

#### 5. člen

Kot zdravstvene storitve se po tem odloku štejejo sledeča zdravstvena opravila:

a) zdravniška pomoč v ambulanti in na bolnikovem domu;

b) zdravniška pomoč in oskrba v bolnišnicah, sanatorijih in drugih zdravstvenih zavodih;

c) prejemanje zdravil in sanitarnega materiala;

d) izjemoma in po prosti presoji Sveta za zdravstvo in socialno varstvo občinskega ljudskega odbora Borovnica v vsakem posameznem primeru: prejemanje ortopedskih in drugih zdravstvenih pripomočkov, zdraviliško in klimatsko zdravljenje ter specialni zdravniški pregledi.

#### 6. člen

Olajšave in oprostitve po 1. in 2. členu tega odloka se priznavajo

sega 150 din letno na družinskega člana, pri čemer se v družinsko skupnost štejejo le oni člani, ki niso drugje stalno zaposleni;

b) šolska mladina osnovnih in srednjih šol in otroci do tretjega leta za medicinsko indicirano preventivno zobno zdravljenje;

c) bolniki z nalezljivimi boleznimi, ki se zdravijo v bolnišnici, pa brezplačnost zdravljenja ni odredjena v predpisih višjih organov;

d) bolniki ob lokalnih epidemijah za zdravljenje v bolnišnici, čeprav ni zdravljenje v bolnišnici predpisano;

e) bolniki za zdravljenje v bolnišnici, če se je šele naknadno ugotovilo, da gre za nalezljivo bolezen, zaradi katerih so bili napoteni v bolnišnico;

f) vsi tisti otroci, ki so v zdravstvenih in počitniških kolonijah, ne glede na to, koliko so stari.

#### 2. člen

Tistim, ki imajo imetje ali dohodek, od katerega se plača davek, se določi delna oprostitve od plačevanja za zdravstvene storitve po sledeči lestvici:

če znaša davčni predpis od premoženja ali dohodka na družinskega člana letno:

od 151 do 300 din;
od 301 do 450 din;
od 451 do 600 din.

upravitelcem le na podlagi potrdila o upravičenosti. To potrdilo morajo upravičenci predložiti Zdravstvenemu zavodu ob prvem iskanju zdravstvene pomoči, razen v nujnih primerih, ko se lahko potrdilo predloži najkasneje v osmih dneh po prejemu obračuna za opravljeno zdravstveno storitev.

#### 7. člen

Potrdilo o upravičenosti do polne ali delne oprostitve od plačevanja za opravljeno zdravstveno storitev, ki mora obsegati konkretno navedene okoliščine in razloge za oprostitve, kakor tudi obseg oprostitve (to je, ali gre za popolno ali delno oprostitve), izda:

a) za osebe iz točke a) 1. člena tega odloka tajništvo ObLO Borovnica po predhodni ugotovitvi premoženjskega stanja ali dohodka lastnika ali bolnikove družinske skupnosti;

b) za vse druge primere pristojni zdravnik. Prav tako izda zdravnik potrdilo o brezplačnem zdravljenju v primerih, kadar gre za brezplačno zdravstveno oskrbo po 1., 2., 3., 4., 5. in 7. točki 6. člena zvezne uredbe o obračunavanju in zaračunavanju oskrbnine in zdravstvenih ustanovah (Ur. l. FLRJ št. 56-448/48).

Obrazec predpiše Svet za ljudsko zdravstvo in socialno varstvo občinskega ljudskega odbora.

#### 8. člen

Odločbo o popolni ali delni oprostitvi plačevanja za zdravstvene storitve po 3. in 4. členu tega odloka izda tajništvo ObLO v sporazumu s Svetom za ljudsko zdravstvo in socialno varstvo ObLO.

#### 9. člen

Proti odklonitvi zaprošenega potrdila po 7. členu in proti odločbi, izdani po 8. členu tega odloka, je dopustna pritožba v roku 15 dni po

#### 10. člen

Ta odlok začne veljati od dneva objave v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

St. 01/1-355/1-58.

Borovnica, dne 14. febr. 1958.

Predsednik  
Občinskega ljudskega odbora  
Janez Čerin l. r.

## OBČINA CERKNICA

### Razpis

Komisija za razpis službenih mest Sveita za šolstvo pri Občinskem ljudskem odboru Cerknica razpisuje naslednji delovni mesti:

1. ravnatelja Glasbene šole Rakek;
2. predmetnega učitelja ali profesorja glasbe za Glasbeno šolo Rakek.

Pogoji: ad 1. profesor ali predmetni učitelj glasbe z večletno prakso;

ad 2. profesor ali predmetni učitelj ali pripravnik za ta naziv.

Nastop službe takoj.

Prošnje z osebnimi podatki in prikazom dosedanjih službovanj naslovite na Občinski ljudski odbor Cerknica — Svet za šolstvo.

## OBČINA KOČEVJE

108.

Na podlagi drugega odstavka 15. in 79. člena zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19/52), 3. člena uredbe o pravici ljudskih odborov, da lahko predpisujejo takse in prometni davek (Ur. list FLRJ, št. 19/53 in 24/55), v zvezi z 12. členom uredbe o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. list FLRJ, št. 52/57) in odloka o najvišjih stopnjah turistične takse v LRS (Uradni list LRS, št. 45/56) je Občinski ljudski odbor Kočevje na seji občinskega zbora in na seji zbora proizvajalcev dne 6. marca 1958 sprejel

### ODLOK

o pobiranju turistične takse na območju občine Kočevje

#### 1. člen

S tem odlokom se predpisuje turistična taksa za osebe, ki prenočujejo kot turisti na območju občine Kočevje.

#### 2. člen

Za turista se smatra vsakdo, ki nima na območju občine Kočevje stalnega bivališča in prenočuje na tem območju vsaj enkrat v obratih, navedenih v 4. členu tega odloka.

#### 3. člen

Turistična taksa se pobira od nočnin.

#### 4. člen

Turistično takso so dolžni plačevati turisti, ki prenočujejo v državnem, zadržanem ali zasebnem gostišču oziroma gostinskem podjetju, dijaških domovih in internatih ali v registrirani turistični sobi proti plačilu ustrezne najemnine, in sicer:

a) v času od 1. julija do 31. avgusta v znesku 30 din za noč;

b) v ostalem času v znesku 20 din za noč.

#### 5. člen

Turistično takso so dolžna pobirati podjetja ozir. zasebniki istočasno z nočnino in jo odvajati občinskemu ljudskemu odboru v mesečnem obračunu.

#### 6. člen

Dohodke od turistične takse uporabi občinski ljudski odbor za pospeševanje turizma.

Z občinskim proračunom se določijo od turistične takse lahko v celoti prepustijo krajevemu turističnemu društvu, da jih uporabi za izvršitev svojega delovnega programa.

#### 7. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

St. 01/1 - 1284/1

Kočevje, dne 6. marca 1958.

Predsednik  
občinskega ljudskega odbora  
Janez Rigler l. r.

## OBČINA LJUBLJANA-RUDNIK

109.

Na podlagi 2. odstavka 15. člena in 2. točke 50. člena Zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list LRS št. 19/52) 7., 8. in 9. člena Pravilnika o vzdrževanju državnih, združnih in zasebnih plemenjakov ter o načinu plačevanja skočnine (Ur. l. LRS št. 41-612/48) ter določil temeljnega zakona o prekrških (Ur. list FLRJ št. 46-428/51 in 58-633/55) je Občinski ljudski odbor Ljubljana-Rudnik sprejel na 3. seji dne 21. decembra 1957

### ODLOK

o plačevanju pavšalne skočnine in vzdrževalnine za plemenske bike

Pavšalna skočnina

#### 1. člen

Na območju občine Ljubljana-Rudnik se uvaja plačevanje pavšalne skočnine. Pavšalno skočnino pobira pristojni upravni organ občinskega ljudskega odbora na svojem območju od vseh lastnikov krav in telic, ki so 1. januarja vsakega leta dopolnile 12 mesecev starosti. Med letom nastale spremembe v stanju živine se ne upoštevajo.

Vsi posestniki morajo vsako leto najkasneje do 15. januarja prijaviti pristojnemu upravnemu organu občinskega ljudskega odbora številčno stanje vseh krav in nad eno leto starih telic z dnem 1. januarja, katere posedujejo in za katere so dolžni plačati skočnino.

#### 2. člen

Višino pavšalne skočnine za vsako leto vnaprej določi pristojni Svet občinskega ljudskega odbora na predlog živinorejskih odsekov kmetijskih združenj.

#### 3. člen

Pavšalno skočnino mora pristojni upravni organ občinskega ljudskega odbora pobirati najkasneje do 1. marca vsakega leta, v kolikor Občinski ljudski odbor drugače ne določi. Skočnino, ki do tega roka ne bo plačana, izterja upravni organ občinskega ljudskega odbora. Pobrana skočnina se mora odvesti na poseben račun pri področni Komunalni banki.

Rejci plemenjakov oz. osemenjevalci ne smejo zahtevati za pripust oziroma osemenitev nobene odškodnine.

4. člen

Iz sredstev pobrane skočnine izplačuje upravni organ občinskega ljudskega odbora na predlog pristojnega sveta vzdrževalnino vsem oskrbovalcem priznanih bikov ter osemenjevalnim postajam.

5. člen

Višino vzdrževalnine določi pristojni svet na podlagi števila skokov v določenem razdobju, zdravstvenega stanja in kondicije, plemenske vrednosti, starosti in teže plemenjaka. Pri določitvi vzdrževalnine rejcem bikov je upoštevati, da odpade na enega bika le okoli 80 plemenic letno.

6. člen

Sredstva pobrane skočnine se smejo uporabiti tudi za dajanje pomoči pri nabavi plemenjakov in za pripomočke pri umetnem osemenjenju.

Ta sredstva pa se smejo uporabiti samo za namene, ki so označeni v tem odloku.

7. člen

Pristojni svet občinskega ljudskega odbora se pooblašča, da izda potrebna navodila za izvajanje tega odloka.

8. člen

Z denarno kaznijo do 3000 din se kaznuje:

1. kdor v določenem roku ne prijavi pristojnemu obč. upravnemu organu številčnega stanja plemenic;

2. rejec bika oz. osemenjevalec, ki bi za pripust oz. osemenitev zaračunal kakršnokoli odškodnino.

Upravno kazenski postopek izvede in kazen izreče sodnik za prekrške pri Občinskem ljudskem odboru Ljubljana-Rudnik.

9. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Predsednik  
Okrajnega ljudskega odbora  
France Sitar l. r.

**OBČINA MENGES**

110.

Po 72. in 73. členu Uredbe o trgovanju ter o trgovskih podjetjih in trgovinah (Ur. l. FLRJ št. 37/57) ter po 1. in 3. členu Zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega Zakona o prekrških (Ur. l. FLRJ št. 38/57) in po 26. členu občinskega Statuta je Občinski ljudski odbor Menges na seji občinskega zbora in zbora proizvajalcev dne 24. decembra 1957 sprejel

**ODLOK**

**o sejmskem redu za živinske sejme**

1. člen

V občini Menges so živinski sejmi v Mengšu na starem sejmišču vsak prvi ponedeljek v mesecu.

Če je za sejem določen ponedeljek državni praznik, se sejem preloži na prvi naslednji delavnik.

2. člen

Živinski sejem je namenjen za prodajo in nakup plemenske in klavne živine, tako velike (kakor goveda in konji), kot drobnice (ovce, koze in prašiči).

Prodaja in nakup živine je dovoljen le na sejmiščnem prostoru.

3. člen

Sejmišče mora biti po predpisih urejeno, ograjeno in razdeljeno na predele za vsako vrsto živine.

Prostori morajo biti med seboj pregrajeni in urejeni s posebnimi pregrajami za privezovanje živine.

Sejmišče mora imeti na razpolago napajališče in rampo za nakladanje in razkladanje živine.

4. člen

Za tehtanje živine mora sejmišče imeti uradno tehtnico.

5. člen

Sejmski čas je od ranega jutra do 16. ure.

6. člen

Na živinskem sejmu smejo kupovati živino:

1. posamezniki za svoje lastne potrebe;

2. gostinska podjetja in obrati, menze, socialne in zdravstvene ustanove in druge organizacije za svoje potrebe;

3. gospodarske organizacije, ki so registrirane za odkup in prodajo živine ter za predelavo.

7. člen

Na živinskem sejmu smejo prodajati živino:

1. individualni kmetijski proizvajalci svojo lastno živino;

2. splošne kmetijske in delovne zadruge in združne ekonomije svojo lastno živino in živino svojih članov;

3. državna kmetijska gospodarstva svojo lastno živino;

4. gospodarske organizacije, ki so registrirane za nakup in prodajo živine.

8. člen

Osebe, ki kupujejo ali prodajajo živino za gospodarske organizacije iz 4. tč. 7. člena in in 3. tč. 6. člena tega Odloka, morajo imeti posebno pooblastilo podjetja, za katero prodajajo ali kupujejo. Pooblastilo mora potrditi trgovinska zbornica okraja, kjer ima podjetje svoj sedež. Prekupčevanje je prepovedano.

9. člen

Pred vhomom na sejmišče mora lastnik živine oziroma zastopnik proizvajalca pokazati živinski potni list ter plačati sejmsko pristojbino.

Uprava sejmišča vpiše vsako pripeljano živino po zaporedni številki v sejmski seznam živine in to številko zaznamuje na živinskem potnem listu.

10. člen

Pred vhomom na sejmišče mora pregledati živino veterinar zaradi ugotovitve, če živina ne kaže znakov kužnih bolezni.

Živina, ki bi po ugotovitvi veterinarja kazala znake kužne bolezni, ne sme na sejmišče.

Prigon živine na sejmišče je dovoljen le, če je pristojni veterinar žigosal živinski potni list.

11. člen

Na sejmu prignana klavna živina (prašiči in goveda) mora biti pred prodajo klasificirana.

Klasifikacija živine se opravi po navodilih za klasifikacijo živine, ki jo je izdala Zveza trgovskih zbornic Jugoslavije v namenoma, da se živino opredeli v posamezne kakovostne razrede.

Klasifikacijo opravi službujoči veterinar in občinski kmetijski referent.

Klasifikacija se zaznamuje na živinskem potnem listu in vpiše v sejmski seznam živine.

12. člen

Kupovanje klavne živine »na čez« je za tiste, ki smejo kupovati po 6. členu tč. 2 in 3, prepovedano. Ti smejo kupovati živino samo po dejanski teži, ki se ugotovi na uradnih sejmskih tehtnicah.

13. člen

Udeleženci sejma morajo skrbeti za red in snago na sejmišču.

Na sejem se lahko privede le čista živina.

Z živino je treba ravnati tako, da ne ogroža varnosti.

Psov ni dovoljeno voditi na sejmišče.

Pijanem osebam dostop na sejmišče ni dovoljen.

14. člen

Poslovanje na sejmišču nadzorujejo občinski organi in pristojne inšpekcije.

15. člen

Naloga nadzorstva je tudi, da skrbi za pravilen potek poslovanja na sejmišču, zlasti da gospodarske organizacije klavne živine ne kupujejo na »čez«, da se ne prodaja živina, ki je prekomerno nakrmljena oziroma napojena, da se pri nakupu steha, da živino ne preplačujejo, da živino ne odkupujejo izven sejma itd.

16. člen

Za uporabo sejmskega prostora plačajo prodajalci:

Od goveje živine in konj:	
a) za teleta	30 din
b) za telice in junčke	
od 1 leta starosti	40 din
c) za goveda, stara nad eno leto	50 din
č) za konje	100 din
Od drobnice:	
a) za mlade koze in ovce	20 din
b) za dorasle koze in ovce	30 din
Od svinj:	
a) do 20 kg teže	20 din
b) od 20 do 50 kg teže	30 din
c) od 50 do 100 kg teže	40 din
č) nad 100 kg teže	50 din

17. člen

Kolikor kršitve tega Odloka ne vsebujejo kazniva dejanja, gospodarskega prestopka ali prekrška po drugih predpisih, se kaznujejo posamezna oseba, gospodarska organizacija in odgovorna oseba v gospodarski organizaciji zaradi prekrška z denarno kaznijo do 3000 din. Kdor kupi za gospodarsko organizacijo živino na »čez«, kdor prodaj ali kupi na sejmišču živino, ki ni predmet tega Odloka, kdor za upravičence iz 6. člena tč. 2 in 3 kupi živino, ki ni bila uradno klasificirana ali stehata pri prodaji, kdor ni upravičen kupovati ali prodajati živino na sejmu, kdor na sejmišču meče odpadke, ponosnaži pramo, vodi na sejmišče pse ali je tam v pijanem stanju.

Kazenski postopek po tem Odloku vodi in izreka kazni sodnik za prekrške Občinskega ljudskega odbora Menges.

18. člen

Z uveljavitvijo tega Odloka preneha veljati tuk. Odlok o sejmskem redu z dne 31. januarja 1956 z vsemi dopolnitvami, kolikor se nanaša na živino.

Ta Odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uradnem vestniku okraja Ljubljana.  
Št. 01/1-58/12.

Datum: 24. decembra 1957.

Predsednik  
Občinskega ljudskega odbora  
Ivan Vidali l. r.

**OBČINA SODRAŽICA**

111.

Da se sadno drevje obvaruje pred uničenjem po nevarnem škodljivcu ameriškem kaparju in drugimi škodljivci sadnega drevja, ki je na območju občine že razširjen, izdaja Svet za kmetijstvo in gozdarstvo Občinskega ljudskega odbora Sodražica, na podlagi 33. in 34. člena temeljnega zakona o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci (Uradni list FLRJ št. 26/54) ter določil zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ št. 34/55)

**ODREDBO**

**o zatiranju ameriškega kaparja na območju občine Sodražica**

I.

Vsak lastnik, zakupnik ali uživalec zasebnega ali družbenega zemljišča, na katerem je kakršenkoli nasad sadnega drevja (na vrtovih, njivah, travnikih, ob cestah itd.), mora obvezno opraviti naslednje zatiralne ukrepe:

1. Odstraniti mora s svojega nasada vsa sadna drevesa, ki so popolnoma ali na pol suha, nadalje drevesa, ki so močno rakava ali napadena od zalubnikov, vrtnih zavrtičev, kaparjev — posebno ameriškega, češpljevega ali krvavih uši.

Prav tako mora odstraniti iz nasada vse suhe, vse na pol suhe ter odmirajoče veje in štelje.

2. S krošnje mora odstraniti pregošte in križajoče se veje, z debel in debelih vej pa odstraniti mah, lišaje, staro skorjo in drevesne gobe.

3. Odstraniti mora s starikavih dreves prekomerno visoke vrhove, ki so za izvajanje agrotehničnih ukrepov življenjsko nevarne.

II.

Ko je opravljen dela, navedena v točki I. od 1 do 3, mora vse preostalo drevje poskropiti z enim izmed učinkovitih ozir. predpisanih zimskih škropil.

III.

Skropljenje mora opraviti v času mirovanja vegetacije ter ob primernih vremenskih prilikah.

IV.

Če se ukrepi ne izvršijo, kot so navedeni v točki I., II. in III., jih lahko izvede za kmetijstvo pristojni organ ObLO na njihov račun.

V.

Kdor se ne bo ravnal po določilih te odredbe, bo kaznovan po temeljnem zakonu o varstvu rastlin pred boleznimi in škodljivci (Uradni list FLRJ št. 26/54).

VI.

Ta odredba velja od dneva objave v Glasniku, uradnem vestniku okraja Ljubljana.

Sodražica, dne 6. decembra 1957.  
Št. 01-2102/1-57.

Predsednik OBLO:  
Danilo Samsa l. r.  
Predsednik Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo:  
Franc Cvar l. r.

**Vsebina**

- Poročilo o delu Sveta za socialno varstvo v letu 1957.
- 107 Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o oprostilih in olajšavah samoplačnikov za zdravstvene storitve občine Borovnica.
- Razpis delovnih mest občine Cerkljica.
- 108 Odlok o pobiranju turistične takse občine Kočevje.
- 109 Odlok o plačevanju pavšalne skočnine in vzdrževalnine za plemenske bika občine Ljubljana-Rudnik.
- 110 Odlok o sejmskem redu za živinske sejme občine Menges.
- 111 Odredba o zatiranju ameriškega kaparja občine Sodražica.